

Selmezbányai Híradó.

SELMECZ- ÉS BÉLABÁNYA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS KOZLÓNYE.

Megjelenik minden kedden.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 ft.
Fél évre	2 ..
Negyed évre	1 ..
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Kiadók:

Főszerkesztő: VÖRÖS FERENCZ

Felolós szerkesztő: SZTANCSAY MIKLÓS.

A lapot illető szemlény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatatra czimzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA:

100 szög 2 ft., ezental minden megkezdett 100 szónál 50 krral több

Magadhírdetések hirdetési díja:

Egy 3-szor hasabozott garmondos vagy ennek ternértékér: 5 kr. másolszori hírtetésnél 10%, harmadszori hírtetésnél 20%, több; szori hírtetésnél 30%, árkedvezmény.

Nyitlér soronként 15 kr.

Hírdetések a kiadóhivatallal ezimendők. Hírdetés és nyitlér díjak előre fizetendők. — Kéziratok nem adnak vissza. — Bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Közigazgatásunk.

Városunk közigazgatásának mult havi állapotáról polgármesterünk a következő jelentést terjesztette a mai közgyűlés elé:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Ez évi május hóban mi oly mozzanat sem merült fel a városi háztartás és közigazgatás tekintetéből, mely ezek menetét zavarta volna, mílhez képest azok állapota általán kielőgítőnek jelezhető.

A háztartásra némi bémító hatást csupán azon körülmény okoz, hogy az ez évben létesítendő építkezések azért nem indíthatók meg, mert az ezek fedezésére engedélyezett kölcsön még most sincsen lebonyolítva, a mennyiben a f. é. május hó 14-én felterjesztelt 277.300 ft. regalé kártalanítási kölvény devicuealása s abból 70000 ft.nak folyosítása iránt kért kormányhatósági intézkedések még maig sem következtek be, daczára annak, hogy ez úgy sürős elintézését személyes közbenjárásomon kívül az országgyűlési képviselő úr is szorgalmazta s a Belügyminiszer úr ó Nagyméltóságától kielőgítő biztatást kapott.

Pedig ezen kérés nemcsak a városi pénztárra felelté nyomaszó, a mennyiben egyes elodázhatatlan s már is megkezdett munkálatok költségei a rendes költségköl föledelnek, hanem és különösen azért felelté hátrányos, hogy az idő egyre rohamosan előre halad, s így nem leszünk képesek azt teljesen kizahsználni.

Egészben jelentem egyébként, hogy a tekintetes törvényhatóság f. é. májusi közgyűlésében hozott határozatnál nemcsak elintéztettek, de végrehajlattak is.

Hasonló munkásságról tanusokodom a tanács, az árvaszek, a penzár valamint a rendőrkapitányi hivatalil illőtölög is, pedig a tisztai kar jelentékeny része igazoltan távol van, a főjegyző 35 napi fegyvergyakorlatra az ezredhez bevonult, a főszámvevő betegen fekszik, a főkapitány négy heli és az állatorvos két heli szabadságot élvez.

Mind ezek daczára a tanácsoshoz érkezett 732 ügyből 669 intézettel el 63 hátralék mellett. A tanács

4 ülésben 163 ügyet tárgyalalt s intézett el érdemleges határozattal.

A központi választmányi kellő időben intézkedett az országgyűlési képviselő választók összehírása iránt, melyet az összeíró küldöttség a kítűzött határidőre elkészítvén, az ideiglenes nevjegyzék megállapítása is befejeztelt.

Ezeken kívül működtek: a számadásokat felülvizsgáló s az erdőügyi szakbizottságok, mely utóbbinak tárgyalásaiban a kir. erdőfelügyelő is részt vett; továbbá itt járt Valló János méhész vándor-tanító is, ki az itteni méhészetet alapos vizsgálalt alá vette s egy a belvárosban, mint Belabányan és Bankan előadásokat tartott.

E hóban az adókövető bizottság is működött s munkálatait fennakadás nélkül fejezte be.

Továbbá jelentem, hogy Magyarits Ágostipar-felügyelő a nagyméltóság m. kir. kereskedelemügyi miniszterium azerit küldetelt ki, hogy a részemről két elnöki felterjesztésben a cipőgyárra vonatkozólag bejelentettek felől a helyszínen megteendő vizsgálat során meggyőződést szerezzen s szakvéleményét terjeszse elő. — Nevezett szakközeg három napig időzött e végből körünkben s miután az e helyütt felmerült kívánalmak igazolt voltáról meggyőződött, biztos kiöltásho helyezte, hogy az orvosokról is gondoskodik, ugy az elegenden egészségügy s életbiztonsági viszonyok megszüntetése, mint pedig annak kieszközölése által, hogy a tanácsok és segédek oly munkarend mellett foglalkoztassanak, miszerint ncsak egyszerű gyári munkásokká, de egészen önálló iparosokká is kiképezthetessenek. — Felelté megnyugtató egyébként azon kijelentése, hogy a magas kormányt azon esetben is kész ezen iparág itteni üzemet fenntartani — még pedig sokkal kedvezőbb feltételek mellett — ha a mostani cég a szerződéstől előlállna, vagy a szabott feltételeknek meg nem felelné.

Az egyes miniszteriumoknál tárgyalás alatt levő városi ügyeket Budapesten járván, sorra megsürgtettem. Ennek következtében a vízvezeték ügyében Zarka Elemér m. kir. egészségügyi mérnök a helyszínrre küldé-

zett ki s bejárván ugy a mostani vízvezeték, mint azon forrásokot, melyeket a Walsér cég a Sztinya-hegy északi oldaláról tervezett vízvezetéknel számba vett, azt jelentette ki, hogy az ez oldalról tervezett vízvezeték már általában nem helyeslelhet, de és különösen azért sem tartja engedélyezhetőnek, mert a vízmenyiség meg nem felel és a használati víznék elkölönítése az ivóvíztől egészségi szempontból mi garancziát nem nyújt arra, hogy az ivóvíz helyett használalt víz ivóvízül nem fog használatni. — Amiért is határozottan azt fogja javasolni, hogy a Sztinya oldalán felfogható források levezessenek s hogy ha a város közönsége kívánja, gondoskodik fog a miniszterium arról, hogy az ezen terv előmunkálatai, ugymint a víz elemzése, minőségének s mennyiségének, a magassági viszonyoknak megállapítása s egyéb egészségügyi mérnöki teendők a nevezett hivatal által a város megterhelhetése nélkül fogantatosíttassanak. A miért is meghatalmazást kérek arra nevez, hogy azon esetre, ha a miniszterium csakugyan ekkép intézkedik, felterjesztést intézhessek az egészségügyi mérnök kirendelése iránt.

Ugyancsak Budapesten való létekor a felsőbb leányiskola ügyét is szorgalmaztam. Érdemere vonatkozólag csak annyit tudtam meg az osztály-tanácsból, hogy az amit a város ajánlott nem lesz elegendő arra, hogy az állam ily feltételek mellett is az iskola létezését elvállalná, s hogy a szakközlegnek kért kiköldeése iránt még nem intézkedett a kulturminiszterium.

A polgármester hatáskörét érintő ügyek közül a következőket emelem ki:

1. Urban Karolin bélabányai óvónó részére ujabbban 2 havi szabadságidőt eszközöltem ki a tisztai főorvos ajánlata folytán azon határozott kikötés mellett, hogy ha egészségét a f. é. szept. 1-ig vissza nem nyerné, végkielőgítése lesz elrendelendő.

2. Fodor József állatorvosnak két heli szabadságidőt engedélyeztem; s két heli a hodrusbányai biztosnak.

3. Két esetben a kihirdetés alóli mentességet megadtam és egy házasság megkötésénél személyesen eljártam.

TÁRCZA.

Enyhítő köny.

A ligetek sárga lombján
Halni vágyó hang susog,
Tán a multnak szellemárnya
Szól meg onnan, leskel ottl.

Tán a kedves sóhajlása:
„Máshál is tied vagyok!”
Fajdalomnak enyhítől,
Könnyeim csak hulljatok.

A szeretet.

Ha megeseendő az eszharang imára,
S hegy völgy felett szelid alkony borong,
Egymásho' simúl a mező virága,
Egymáshoz hajlik fű, fa, lomb;

Hibátlan lesz a természet lökelye,
S neked hiányzik mégis mindened.
Én mentem el a hallgatás ölébe,
A hű, a kedves, az egyetlenegy.

Jöjj el sirom fűvét megismogatni,
S a múlt emlékéi koszorúba foná, —
Ha megeseendő az eszharang imára,
S hegy völgy felett szelid alkony borong.

Zruska Jenő.

Egyetmást a zenekarokról és énekarokról.

Irta: Puky László.

IV. Rész.

Azután különösen nagy befolyással van a zenekari és énekkari játékra: a karmester és a tagok zenei egyénisége jelesül: elméleti és gyakorlati képzettségük foka, zenei iskolázottságuk alapja, modora, az énekarban vagy a zenekarban uralkodó zenei felfogás, ambiezió, fegyelem, a betanítás módja, a dirigálás helyessége stb. Ezek a tulajdonságok szabják meg fölho-kevesébe valamely zenekar, vagy énekkar renomméjának nívóját; ha tehát ez meglehetősen jó hírnévre akar szert lenni, akkor szükséges hogy elsőben is oly karmestere legyen, a ki minden körülmények között megtalálja a betanítás, illetve a dirigálás kényes módjai közül azt, a melynek segítségével a tagok könnyen rendre szokta hatja, megértetheti velök a darab minden eszját-bíját; ezek folytán nyilvános szerepléseknél zenekarát, avagy énekkarát felemelheti jóval a közepserőség nívója fölé és így csak dicséret, elismerés, nem pedig kidaraz, gáncs éri karát és saját személyét.

A karmester zenei egyéniségének momentumai körülbelöl a következők: Legyen minden tekintetben lehetőleg képzett zeneérető s természetesen zenekedvelő, normális temperamentummal bíró egyén. Hogy ne menjen egyik tulságba sem: igyekezzék erőlyesen, de sohasem erőszakosan bánni a tagokkal; legyen türelmes, de sohasem feleltes; a betanításnál rendszeresen, helyes alapon kiindulva járjon el, ennek elérésére

ne sajnáljon semmi fáradságot. A betanításnál u. i. nagyon fontos, hogy kezdő azt meg? Természetesen sohasem szabad együttes próbával kezdeni a betanítást, hanem minden egyes szolamot, sőt esleg minden egyént is a legnagyobb figyelemmel ellenőrizzen, illetve utatítsa azokat, konstatalja hibáikat, magyarázza meg a nehezbe részteket és lehetőleg gyakorlati oldaláról is világítsa meg a felmerülő kérdéseket; engedjen a tagoknak a körülményekhez képest elegendő időt a betanításra, figyelmeiket és erejüket ne terhelje túl. Az össetartás és így a sikeres működés érdekében szokassa a tagokat a legnagyobb feyelemre; — igen fontos ez minden zenekarnál és énekkarnál (mert e nélkül nem képzelhető valamire való betanítás, dirigálás és szereplés) és a szó legszigorúbb értelmében kell azt venni s a tagok között meghonosítani. Mindig érthetően és láthatóan jelezze az útemet az általánosan ismert modok szerint, de mindig tartsa be annak pontos egyenletességét; érthetően jelezze a hangerőséget, a szolamok kezdéseit; — ezért jó, ha magasabban helyezkedik el és a tagokat ugy helyezi el maga előtt (de sohasem maga mögött, a hol őket szemmel nem tarthatná), hogy láthassa a tagokat és a tagok az ő jeladásait; és megfigyelhessek utatításait.

A tagok zenei egyénisége névez szükséges, hogy elsőben szintén elméletileg és gyakorlatilag meg lehetségen képzetek legyenek; a karmesternek utatításait tarisák meg emlékköben és kövessék; szigorúan tartsák meg a hangjegy előírásait, jelzéseit és különösen az egyazon szolamban levők mindig s minden tekintetben egyöntetű, precíz „unisono“ (= uniszónó)

Két új fürdő.

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület

hivatásának megfelelőleg, Erdélyben, a legszebb helyeken két fürdőt létesített, az egyik

RADNA-BORBEREK

(Besztercze-Naszódmegye).

mely fenyvesek között, gyönyörű erdős környezetben 700 m. magasán fekszik. A völgy, a hol a fürdő van, öserdők örökzöldjétől csodás szépségű.

Az itt felbuzgó Széchenyi-víz orvosi tapasztalat szerint a **sápadtság, vérszegénység, gyengeség és vérszegénységen alapuló idegbetegségek** esetében, női betegségekben, ugyiszintén hosszan tartó betegségek után mutatkozó rendkívül jóhatásúak. Gyógyító hatások meg a meleg- és hidegfürdő s a kitünő levegő.

Vérszegénységnél páratlan hatása.

Kolozsvártól Beszterczéig vasuton, Beszterczétől kocsin lehet ide jutni. Szobák ára **mérsekelt**. Az E. K. E. vendéglőjében 80 krtól 1 frtig kaphatók kényelmes berendezésű szobák. Gyógydíj 1 frt. Koszt: ebéd (4 tal étel) 80 kr, vacsora 50 kr. Meleg-fürdő 35 kr, hideg-fürdő 10 kr. A magas fekvés, a pompás hegyi utak, a fenyvesek kigőzölgésétől fűszeres, friss, tiszta levegő, a kitünő víz, az érdekes kiranduló helyek a **legelső klimatikus gyógyítóhely tetteik e fürdőt.**

A másik fürdő

DOMBHÁT

(Besztercze-Naszódmegye).

mely gyönyörű fenyvessel borított hegy tővében terül el. A fürdő vizének bámulatos gyógyító hatásáról a múlt században könyvek irtak össze, Mignon most az E. K. E. a régen híres és kedvelt fürdőt újra szervezte.

A dombháti víz, mely „Livia-forrás” név alatt jött forgalomba, a legkiválóbb lugos sósavanyu-vizek közé tartozik.

Gyógyító hatása kitünő. Belső alkalmazásra különösen a **hurutos bajok** gyógyulnak. Emésztési zavaro-k, étvágyhiány, gyomorégés, gyomorsavanyúság, aranyere bántalmak, epezarok **gyomor és bélhurut** javulni fognak a dombháti Livia-forrásvíz alkalmazásával. Kiváló sikernél használható a **légzőszervek hurut-jánál**, a köhögési inger és tüdőhurutnál is. A dombháti Livia-forrás vize mint **űdítő és asztali víz** is kitünő. A fürdőtelep kényelmesen van berendezve. — Az árak a legolcsóbbak. Szobák ára 50 krtól 1 frtig. Koszt kitünő és olcsó. — Utazás Beszterczéig vonaton, innen szép vidéken 3 óra alatt kocsin.

Fürdőidőszak június 1-étől szeptember 15-ig.

Mindkét fürdőre néve felvilágosításokkal szolgál az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület (főkarsága Kolozsvárt. Mindkét forrás vize forgalomba van hozva s kapható Matonniés Ville-czegnél Budapesten. (Teréz-körút 37.)

Kolozsvár, 1897. május 12.

Bethlen Bálint gróf,
előnök.

Feilitsch Artur br.,
társelnök.

Radnóti Dezső,
főtktar.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(előzőt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker. Külső váci-ut 45. szám.

Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forgómotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keroftűrészeket, körfűrészeket és csertöröket, gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szél- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kutfelelptményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pözcégdőr tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű acélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek. 11—40

M indig csak

Mert ez a leg-gyorsabb és leg-biztosabb ölszer

Mi bizonyítana világosabban utólrhetlen ereje és jósa mellett, mint *örösi elterjedtsége*, minék folytan nem létezik oly szer, melynek forgalmát a „Zacherlin”-é tisztesesen fölül ne mulná.

„Zacherlin”

kéressék

mindennemű rovarok kiirtására.

Azouban mindig beperséltt ügyel kérjen, és pedig „Zacherlin”-al emmel ellátott. Minden egyét hamisított.

Egy-egy füveg ára: 15, 30, 50 kr. 1 frt, 2 frt; a Zacherlinmegtakarító 30 kr.

Kapható e szer: Selmezbányán: Takáts Miklós, Marschalkó Gyula, Krausz V. G., Eichel Sándor özy, Engel Zsigmond cézeknél. Ipolyságon: Dombo Károly és Trautwein Dániel cézeknél. Korponán: Blaskovits Lajos. Körmöczbányán: Ritter J. Lipót, Klein Ármin, és Horn F. W. cézeknél. Szász-Tót-Pelsőczön: Partos Miksa cégnél. Ujbányán: Cservinka M. cégnél.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Zolyomban a mai kor igényeinek teljesen megfelelően felszerelt

szobafestő-műhely

rendeztem be, hol elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, u. m.

szoba- és czimfestést, mázolás, padlózatbefestést, aranyozást stb.

Ugy hazánk fővárosában mint Berlin első rendű műhelyeiben szerzett tapasztalataim folytán a nálam készített munkákat, mindenkor a legolcsóbb és tartós kivitelben, a legolcsóbb árak mellett készítem és főczelom tisztelt megrendelőmet a legpontosabban kiszolgálni, miért is kérem becses pártfogását

Zolyom, 1897. május 17.

Kiváló tisztelettel

Silberkraus Adolf

jutalommal kitüntetett szobafestő.

3—3

!KITÜNŐ PADLÓ-MÁZ!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban

Eisenstädter testvéreknel Bécsben.

Teljesen használatra kész, csinos és széknak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszáradt, pompás fényű, sima és repedésektől ment maradt.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázálható fel.

Linoleum padló-zománcz használata sokkal olcsóbb, mint a többi padlófényezés.

Kapható minden nagyobb festék- és gégyáru-üzletben.

Kapható Selmezbányán: Engel Zsigmond és Krausz V. G. utjánál. 6—6

Jelzálog kölcsönök

öldbirtokra 3 1/2 %, házakra 4 1/2 %, másnemű ingatlanokra 5 %, mellett legmagasabb összegekben ajánljuk. E kölcsönök konvertálásoknál belyog és illetékmenteséggel élveznek.

Erdő kihasználások, birtok parcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartama eladatanak.

MAGYAR LOYD

közgazdasági vállalat

Budapest, Király-utca 70.

4—12